

LA BARRETINA

SETMANARI POPULAR, HUMORÍSTICH Y LITERARI
Deslligat de tot partit polítich.

Sortirà cada dissapte

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: Molas, 24 entressol.

Número solt, 5 céntims.

Atrassats, 10 céntims.

SUSCRIPCIÓ: Un any, 3 ptas.—Mitj any, 1'50.

Los suscriptors del interior rebrán lo folletí enquadernal.

Los nostres nyébits

Ay! Ay! Ay! No sigas bárbaro
que si jo cullo *burillas*
es perque l'Arrendataria
ha apujat las pacatillas.

INCAPACITAT DEZÉ FOLLETÍ DE DIT DRAMA

TERCER FOLLETÍ DE LA COMEDIA

L'AFANY

LA SETMANA

Ab motiu del assassinat del Rey Humbert han sortit de mare y d'avia tots els periódichs de tot el mon. Y repareuho bé: quant més democrátich se pinta el diari, com més predica contra 'ls prínceps, contra la autoritat, contra la aristocracia, més empenyo té en enterarnos de lo que fa ó deixa de fer la Reina Margarida, considerantla com una dona *extra*, distinta de las demás, ab un cor gros fins allá, un talentás com una montanya, un sentiment tant melancólich com un misantróp, y al mateix tems tan vigorós y noble com el d'una héroe, ab bona fe, que si no sapigués que la bona de D.ª Margarida es una *fémima* vulgar, ab cara plena y poch expressiva, nas més que regularment aixafat y ulls tan si son ó no son semiestúpits, ab bona fe, que, al llegir en la prempsa lliberal aquellas cosas que d'ella nos han dit, me la hauría creguda com una soberana realisació d'aquella Valkíria que 'ls bardos normands deixavan al bell mitj del mar, llensant jays! melancólichs entre la foscuria de la nit, y corrent ab superba lleugeresa per las onas platejadas, ab la cabellera estesa y vessant essencias y bellesas.

Aquesta extranya labor dels diaris republicans, me recorda lo que dihuen las Historias d'Espanya de tres al quarto, quant tractan de la mort dels Prínceps del nostre poble: el Rey A morí de dolor per la perdua de sa esposa; el Rey B tingué tant de sentiment per la derrota tal, que morí al acte, el Rey C se n'aná al clot per haver mort el seu fill, etz., etz. Talment sembla que aquells Reys sigan d'un altre fusta que nosaltres

Aixó 'ns recorda alló d'aquell aragonés. Aná á la Cort y al tornar, li diu el vehí: —Has vistu al Rey?— ¡Sí!— ¿Y qué hacía?— Cag...— Y comu cag...— Comu nusotrus.— Hola! Bromitas á mi? A tu mujer, con la bolita!

Y alsant la pota dreita, li prengué 'l pols al bell mitj del estómach.

*

Ja son á París els obrers espanyols, hont podrán admirar els miracles del progrés, gracias á la munificencia esplendorosa del paternal govern que fá 'l sacrifici de manarnos. Allá ja diu que 's queixan y cridan porque 'ls fan dormir á una estable bastant decenta, y els fan menjar carn de cavall estantís, ab una riquesa de cuchs y microbis que dona gloria.

Suposant que fos aixó veritat (que no ho es, segons ha dit Mr. Marcelo, ministre de la Guerra), ab quin dret se queixan els simpátichs gorristas que ab la suó dels contribuyents se paseijan per la ciutat aquella, cervell, segons dihuen, del mon civilisat? No 'n tenen prou dels brindis d'en Dato á S. Sebastiá, de las paraulas de S. M. la Reyna, de las estretas de mans ab las Infantas y dels *viscas* entussiastas de la vigilia de la marxa? Aixó es queixarse de vici.

No obstant, si jo 'ls hagués d'aconsellar als dinástichs obrers que vitorejan á D.ª Cristina y menjan cavall estantís, els diría que no fessin cas de promesas ni de Datos més ó menos auténtichs; molts datos tenim per no creure al Dato aquet, més pérfid que las onas del mar, segons frase gráfica d'un diari.

Timeo Danaos et dona ferentes deya un espavilat grech de la edat heróica. Temeu als pillos, més quant vos donguin algo: es que volen cegarvos per fervos impunement la estafada *hache*. En el tech de S. Sebastiá hi anavan involucrat el cavall estantís de la Exposició; en las falsas promesas de 'n Dato hi va l'intent de desarmá al trevallador, pera mellor explotarlo.

*

El discurs d'en Dato fou, dihuen, eloquent. Jo no l'he sentit; pro sí, com escrigué Bacon l'istil es l'home, ja 'm figuro el sermó del P. Dato, ficat á diable predicador: el conech á n'ell.

"Germanets meus: Ja ho veyeu si us estimém els del Govern: més que als nostres fills. Vos doném techs, viatjes de franch, flors, champany. Qué mes? Fins vos darém !oh germans caríssims! cavall estantís dintre pochs días, cavall que hauria pogut servir per joya arqueològica al Museu d'antiguitats. Y nosaltres fem el sacrifici de donárvoslo. L'amor al obrer: aquét es el nostre móvil. Y si bé es veritat que hem pujat las contribucions, que hem pujat els consums, que hem pujat el tabaco, que hem pujat els impostos, també ho es que digué un senyor á qui no tinch el gust de coneixer "de tant que t'estimo t'abonyego". "La caritat comensa per un mateix,, diu el Sant Evangeli, perxó jo y mos companys mártirs de Gavinet comensém procurant per nosaltres y nostres fills; pro després també pel obrer, pel bé del qual hem nombrat un esquadró de cobradors y investigadors que valen un Credo. Ja ho escriguí jo á Montserrat: "Amaos los unos á los otros.,,

Etz. etz.

MONTBAR

CRÓNICA HUMORÍSTICA

Senyor Golfín: Jo li prego que m'escolti un breu instant, que no dongui un cop de cego surtint de la casa gran que potser pensant senyarse se podria treure 'ls ulls, tingui cnydado á enredarse ab la casa dels embulls. Hi ha una troca capdellada pels cacichs y ¡ay! de vosté si vejentla així embullada vol desferla, no pot ser. ¡Com s'ha robat! potse exclama: pro senyó, si aixó ho sabém... que vosté ja veu la trama, nosaltres també ho veyém. Prou hem cridat y hem volgut treure del mitj tant cinisme mes no pot ser, que l'embut es la ley el caciquisme y com que'l govern s'ampara ab los cacichs ¿que'ls farán? quant si aquets giran la cara quedan tots ells sense aguant, Polítichs de professió sens mes ley que ferse richs expremen de la nació lo que guanya ab prous fatichs. Y programas per aquí y programas per allá y aquets quant son á cumplí cap d'ells ha volgut pagá. Y vinga á fingir mentidas per no perdre 'l dols turró,

vinga techs en gran, y cridas de la regeneració y Espanya cau á l'abím hont l'industria es enterrada mentres tots plegats dormim sens probar ferla salvada y si algú may per dishort vol probar de desviarla, cau vensut per lo rencor de qui ve per esplotarla. Escolti pues mon consell; si vosté ve ab lo consol (qu'es un desitj noble y bell) de treure drapets al sol cuydado ab ensopegar tingui sobre tot molt tino que podria rrelliscar y de pas perdre 'l destino.

* *

Be fa temps que jo m'afanyo y que tinch la pretenció de trobar que dels ministres puga dir algo de bó, mes ¡ay de mi! que'ls esforsos son inútils, tot ho veig del mateix color de sempre, tot es negre, fosch y lleig. Fa poch que mil telegramas explicavan ab ferm cant la comedia ignominiosa feta allí á San Sebastián. Aquells obrers que marchavan que'ls pagaba la nació

per aná á París á aprendre
la gran regeneració.
Aquells viscas qu'alegravan;
qu'admiraba ab goig sencer
tot lo mon, que al fi ne creya
veure unit poble y poder
mes ¡pobrets! que com á teatro

tot en breu s'ha cambiat
y 'ls qu'aquí 'ls afalagaban
un á un se'ls han rifat,
y veurém que 'ls que sentían
fent de viscas uns grans crits
no tindrán tornant prou boca
per cridarlos ¡Malehits!

BOCA CENCA.

DEL BALL A LA FOSSA

I

Romiatje de parellas
en vers l'emalat se 'n van...
ab invisibles anellas
los porta guiats Satán.

Tot es llum, tot alegría
tot passió, tot moviment.
¡Lo plaher fins n'esficsía
á la nina menys prudent.

En sech para lo murmuri
¡ay que la Pepeta ha entrat!
Per ella n'es bon auguri
d'alegria son cor bat.

A despit, de tots, Pepeta,
esser *reyna* n'has lograt.
¡Are si que fas denteta,
al que ans fou ton goxat.

II

Rápit com una centella
s'ha escampat pel ball un mot
¡ay que la víctima n'es ella!
y la nafra al mitj del cor.

Per fi lo murmuri para...
¡es que la *reyna* se 'n val
¡gropa y erta té sa cara
ni son cor plors li vol dá!

Ni un bon cor d'ella 's condola
ni una boca, diu, adeu,
amigas, la dexan sola,
¡que pesanta n'es la creul

Pepeta, pobre Pepeta,
curt ha sigut ton regnat.
¡Are ja no fas denteta
al que ans fou ton goxat.

III

Dins lo torrent de la albreda
un aplech hi ha formit,
y en mitj s'hi veu morta y freda
á la que fou *reyna* anit.

La jovent ne diu, que rossa,
las mares ¡desgracia gran!

Empró... del ball á la fossa...
es dictat trist y amargant.

Pepeta, pobre Pepeta,
curt ha sigut ton *reynat*
¡Are ja no fas denteta
al que ans fou ton goxat.

IV

Una calumnia sortida
d'un cor vil ¡quan va costal
per despreci de la vida
y per sempre més cremá.

Quan lo vent remou las canyas
prop hont la nina finá,
dihuen qu'unas veus entranyas
no paran de murmurá.

Pepeta, pobre Pepeta,
esser *reyna* n'has lograt
¡Are ja no fas denteta
al que ans fou ton goxat.

ANTONI DE TOLOSA.

DEL CASTELLA

Morí de repent un día,
un comte que no enrahonava,
puig sempre callat estava,
per orgull ó per manía.
Mort ja, lo vejé un amich
y si era 'l comte dubtava,
sens dupte qu'es ell — vaig dir —
¡No hu sabeu que no enrahonava?

Hem llegí l'autor Montpart
un drama que feu, sangrent,
lo titulava *Torment*,
y va dirme esterrufat:
Que li pareix Don Sevé,
y vaig contestá formal:
com á drama, mal, mal, mal,
com á torment, molt rebé.

Traducció de Artsoc.

!!MODERNISTAS!!

Llegeixo d'un periódich local: "En la Mancha y sus alrededores ha aparecido una grandiosa plaga de langostas. Los labradores se hallan en extremo zozobrados, pues ven perdidos sus campos á causa del estrago que hace este dañino insecto."

Dígali llagosta, dígali modernista, nosaltres tenim aquesta.

Ser modernista!! Fins sembla que vesteix mes. Deixarse los cabells á coll y be fumar ab pipa, portar lo sombrero, vulgo *bolet* ben aixafat de tots cantons, tractarse de tu ab en D'Anunzio, péndrer café als quatre gats, criticar l'obra del poeta, A y del poeta B, organizar funcions dramáticas, (si poden ser de putxinel·lis), escriure poesías (glorias de la nostre literatura) inspiradas ab lo *cel qu'es gris, tot gris é ab la boyre esblainade qu'ens embolcalle*; tot aixó constitueix lo tipo nostre.

Fins avuy no havia passat de ser una cosa sumament desiGualada propia de cinch ó sis de la *creme* que no saben com pasar las horas. Pero ¡ay! s'ha arraygat de tal manera que fins els industrials ho han prés com una moda.

Las fábricas de papiers pintats encarregan consecutivament als dibuixants que que fassin sobra tot mostras modernistas.

Los tallers d'ebanistería, trevallen sens parar confeccionant llits, cadires, sillons, tamburets, tot que sigui de l'ultima novetat. Com mes estrany sigui millor. Lo modernisme es la nota del día.

Pintors de quadros, de parets, de regadoras y fins de catres com si ho tinguessin á la base de las sanchs pintan y repintan baix l'escola d'ells mateixos. Com mes malfet siga més bonich es.

Lo que jo no podía créuer de cap manera es que fins los adroguers s'entretinguessin en fer borregos de la *indole* modernista.

L'altre día trovantme en una casa van convidarme á un petit *piscolabis* donantme com á proba, los nous borregos inventats per en Xarau, amo d'un *colmado* del carrer de la Tarongeta.

—"Probi, probi, Don Pau, veurá que son riquíssims!"

—"Son borregos de moda!!" saltá una noya d'uns divuit anys com volent dir, "¡Pobre de tu que diguis que son dolents!"

Vaig tastarlos y vaja no vaig trovarhi 'l *qué*. Pero com qu'eran modernistas, naturalment ¡burrango! á la forsa tenían d'estar superiors.

El día menos pensat nos trovarem en cassos que s'hi podrán llogar cadires. Un anirá á la fonda, demanará la carta y comensará á llegir: *Plato del día. Arroz á los cuatro gatos* " *Congrio y moluscos estilo Romeu.* " *Patatas souffles á lo Rusinyol* y etc. etc.

—Dónguim un *bistech!*

—De quin modo el vol? li preguntará 'l mosso.

—De qualsevol manera mentres sigui tendre.

—Li serviré á la modernista

—Com vosté conegui.

Al poch rato tornaré 'l *garson* servint al concurrent lo plat que desitjaba y aquest tot menjant y sense ficsarse en la forma que sigui fet dirá:

Dimoni! Quina badella mes dura! Si no arriba á ser moderna jo estava ben arreglat.

Res es alló: *Contra gustos no hay disputas*; pero á mi que m'hi vinguin. A lo pás qu'anem crech que fins portar la cara bruta será un honor p'el modernisme.

Cá! Cá! L'antiga! L'antiga! Lo demés son romansos!!

PAU ROSÉS.

EN LA MORT

de la xamosa nena Trinitat Rodó.

M'apar t' estich contemplant
nena del cor, tant xamosa
semblas talment la rosa
que'l seu capoll va vadant.

M'apar que't veig Trinitat,
alegre, tendre, aixerida,
gosant de plé de la vida,
gosant de felicitat.

Net el cor de desenganys
regnanthi sols l'alegría...
jugant, passabas el día
jugant, passabas els anys.

Fins que un jorn la mort vingué
que sempre va per fer feyna
y en tu clavá la seva eyna
y d'aquest mont te tragué.

Tos llavis d'un roig encés
se t'han clós, nena estimada,
tos ulls de viva mirada
s'han tancat per sempre més.

T'ha agafat en sos paranys
la mort, de tu engelosida,
y t'ha arreballat la vida
á lo mellor de'ls teus anys.

.....
.....
.....

Ja que Deu te vol al Cel
vólahi prest, nena adorada;
allí 'ls ángels fan estada
y allí 'ls cors no guardan fel.

SANTIAGO BELETA.

REBROTS

Tot fullejant lo llibre de memorias
que guarda recordansas de ma vida
un full vaig estripar
fou aquell que grabada ta falsía
¿Recordas?
Oh, si ¡Ay!

—
Campaner toqueu á festa
neix un infant.
Enterra morts un clot fondo.
Depressa...! Vaig...!

.....
.....
Misérias de la vida ¡Aixó es la terra?
¡De Deu n'es l'obra seva!
¡Aixó 's gosar!

B. M. FONT.

A MON DEU

Pel meu olfat creau, Senyor, las rosas,
pel paladar me dau la dolsa mel,
creau per mas orellas l'harmonía
y regala á mos ulls tot l'univers.
D'eixos sentits la set abrusadora
jo prou procuro sempre satisfacer.
Lo cor me l'heu donat perque l'umplisse
d'un sol amor, l'amor que á Vos os dech.
¡Mes ay, mes ay! so débil, perdoneume
si sols lo cor empleo malament.

E. SERRA Y USTRELL.

Á LA VORA DEL FOCH

Per rahó d'haberli dit algú á cert subjecte que al dormirse 's quedava ab la boca oberta y fent una fatxa vritablement estranya crida al seu criat y l'hi diu:

—Mira, Ambrós, aquesta nit 'm posarás devant mon llit un mirall, perque vull veurer si es vritat que quan dormo faig tant mala cara.

—¡Papá! ¡Papá! cridava un xicot aixerit. A que no dirías que ha sortit al jardí de las patatas que vaig plantar.

—Pues que havía de sortir... Patatas.

—Ca, no senyor; han sortit uns tocinos y s'han menjat la llevar.

EPIGRAMAS

Ja estich fins *al punt de dalt*
deya Don Paco enfadat.
Y en efecte era vritat
puig l'home ple d'ira tal
crech qu'es trovaba al terrat.

—
May no 'm sent per mes que crido
lo músich Pau Serafi
y ab tot aixó lo violí
diu ell qu'el toca d'*oído*.

—
Cayent de la bicicleta
deya un *elegant* fent broma:
"vamos, está vist que jo
per *records* no vaig ni ab rodass."

P. R.

—
Parlant en Ton ab son pare
d'un senyor molt avispat
deya: Aquest may s'ha deixat
passar la ma per la cara.
Mes un qu'ho estava sentint
li contestá: no pot ser
puig conech al seu barber
que li passa tot sovint.

JÁLIVE.

EPÍGRAMAS BANYÍSTICHS

Volguentla pintar en gran
Don Roch y Donya Pepeta
casi tots els istius van
als banys de San Sebastián
.....
(que hi ha á la Barceloneta).

=
En *Xánchez* municipal
dimars als banys increpava
á un que tot nú 's banyaba
sens pensar en la moral.
S'armaren mil confussions,
esbalot, crits, y amohinat
en *Xánchez* de l'altercat
no entenentse de rahons,
li digué ab tó amenassant:
¡Nada, nada, sigue usté!

.....
.....
L'home 's tirá al mar de pet
y va continuá *nadant*.

B. M. FONT.

DE TOT ARREU

Hem rebut elegantment imprés un inspirat himne en honor de la Verge de la Salut, original de nostre particular amich en Joan Costa Deu.

Com á portada hi ha un hermós grabat de dita imatge.

—Lo telegrama que per acort de la Junta general celebrada lo mes passat en lo Centre Moral de Gracia s'enviá á S. S. Lleó XIII com á penyora de respecte y sumisió que te dit Centre 'l Papa, fou contestat per lo seguent: «Señor Pareja: Presidente Centro Moral Gracia.—Barcelona.—Agradecido por homenaje Junta general, Padre Santo bendice Presidente y socios ese Centro instructivo.—M. Cardenal Rampolla.»

Molt be per dita Societat.

—Lo dimecres passat, conforme anunciaren, se representá en lo Centre Moral de Gracia, baix la direcció de D. Anton Llansana, lo drama «Las curas del mas» en la que hi reberen molts aplausos los socis Calmell, Llansana, Abril, Raventós y altres que sentim no recordar, finalisant la funció ab la pessa *castellana* «Los asistentes»; representada per las millors parts de la Companyia.

La concurrencia que omplía de gom á gom lo saló sortí molt satisfeta d' aytal festa.

De fora

En el Centre Católich de San Felú del Llobregat, lo día 10 del present, festivitad de Sant Llorens, patró de la mateixa, se posá en escena lo drama «Los Moneders falsos» per la companyia del Centre Recreatiu de Martorell, lo qual no's pot desitjar més per son bon desem-

penyo. Y per completar la festa se representá «La Mort del Avi» en que, tant pel drama com per la pessa, foren justament aplaudits los actors.

La concurrència sortí molt satisfeta.

—En la valenta Societat que, per espay de trenta anys s'hanat esforssant cada día, ab mes valor y escala per la difusió de la bona propaganda católica, fa vuyt ó deu anys que va iniciar, gracias á la bondadosa intervenció del fundador Consiliari y Director d'aquesta Academia Católica de Sabadell Rt. Dr. D. Félix Sardá y Salvany, una anual expedició al històrich Santuari de Ntra. Sra. de Montserrat y gracias sigan donadas al permís é indulgencias que cada any s'han dignat concedir nostres Prelats y també gracias al zel dels católichs de Sabadell cada any s'ha sostingut aqueix Romiatje.

Aqueixa piadosa expedició surtirá lo día 2 d'Octubre á las 4 de la matinada.

Com cada any 's fa presentalla á la Verge del ex-voto consistent ab un ciri de 50 lliuras.

Com no s'han repartit encar els programas no puch donar mes detalls, pro si que puch adelantant la noticia de que farà el sermó en l'ofici el P. Superior dels P. Misioners del Inmaculat Cor de María d'aquí Sabadell. ¡¡Al Montserrat!!

P ASSA TEMPS

Rombo

.

Substituhir los punts per lletres de manera que 's llegeixi tant horisontal com verticalment, 1.ª ratlla: consonant.—2.ª L'objecte propi d'un sentit corporal.—3.ª L'usan los soldats.—4.ª Producte d'un animal volátil.—5.ª Consonant.—SAGALET.

Endevinalla

Soch un paper ple de *sal*
 que á tots aquells que 'm llegeixen
 y mos escrits aplaudeixen
 els donch *remey* (?) pel seu mal,
 tinch una *labia* especial,
 y encare que jo no cregui
 lo que duch sempre y renegui
 de lo més sant y sagrat,
 com que m'hi trovo *salvat*
 ningú hi ha que d'aquí 'm tregui.—PAU PI.

SERVEYS DE LA COMPANYYÍA TRASATLÁNTICA DE BARCELONA

Duas expedicions mensuals á Cuba y Méxich, una del Nort y altra del Mediterrani.—Una expedició mensual á Centre América.—Una expedició mensual á Rio de la Plata.—Una expedició mensual al Brasil arribant fins al Pacífich.—Tretze expedicions anyals á Filipinas.—Una expedició mensual á Canarias.—Sis expedicions anyals á Fernando Poó.—156 expedicions anyals entre Cádiz y Tánger, arribant fins á Algeciras y Gibraltar.—Las fechas y escalas s'anunciarán oportunament.

Pera més informes, acudeixi's als Agents de la Companyia.

Francisco Bertrán, impresor, Casanova, 13; Barcelona.